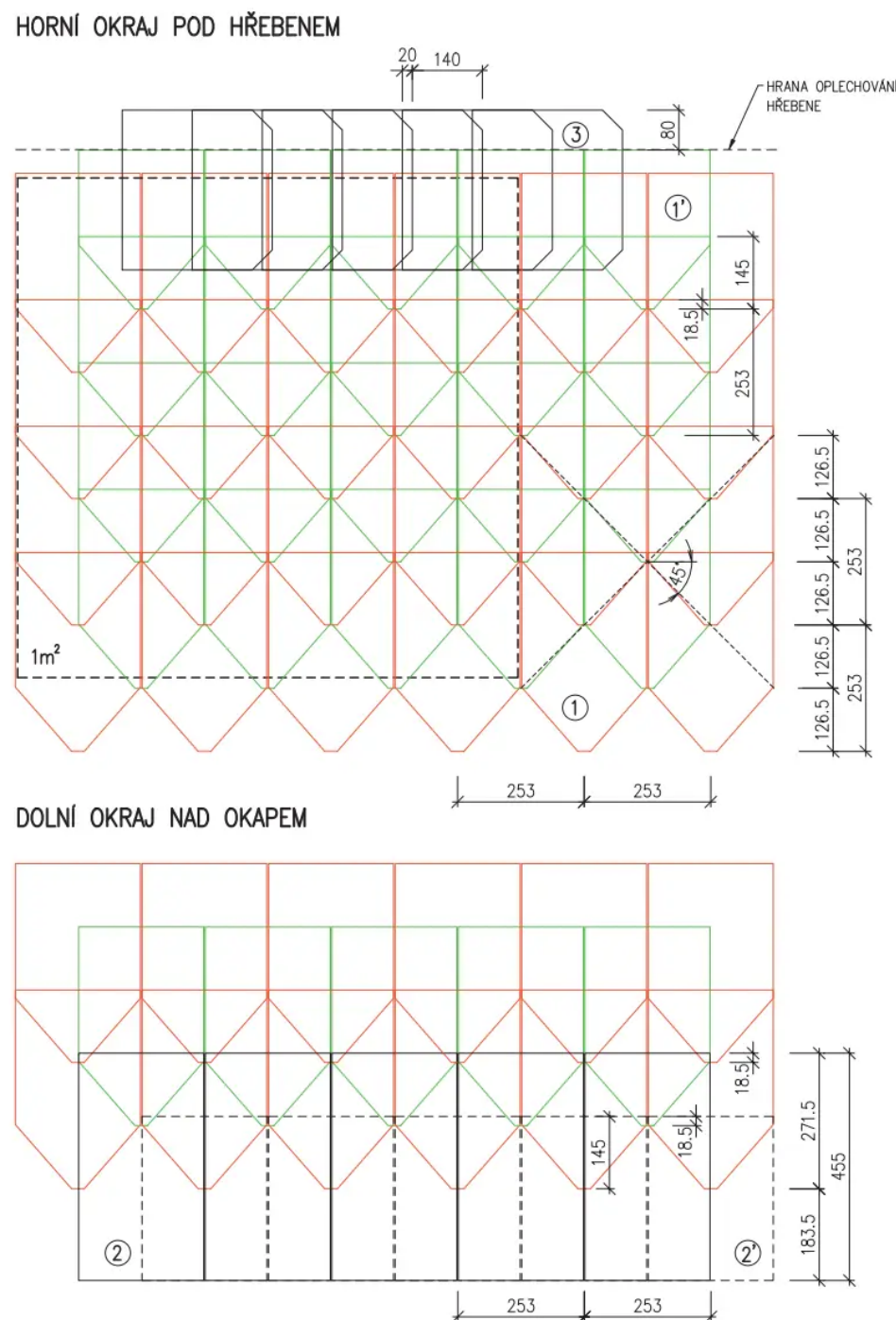

Příklad skladby krytiny v místech pod hřebenem a nad okapem.
(zdroj: projektová dokumentace Ing. Víta Mlázovského).

600 m² nové břidlice a přibližně 200 m² nových klempířských prvků,“ vyčísľuje projektant rozsah prací, jejichž zahájení se muselo přizpůsobit neobvyklému stěžejnímu bodu celé rekonstrukce – termínu dodání světla zelené břidlice, která do Prahy putovala až ze Spojených států amerických. „Byla to jediná ověřená cesta, takže jsme tomu museli přizpůsobit všechny další termíny,“ doplňuje Zdeněk Rieger.

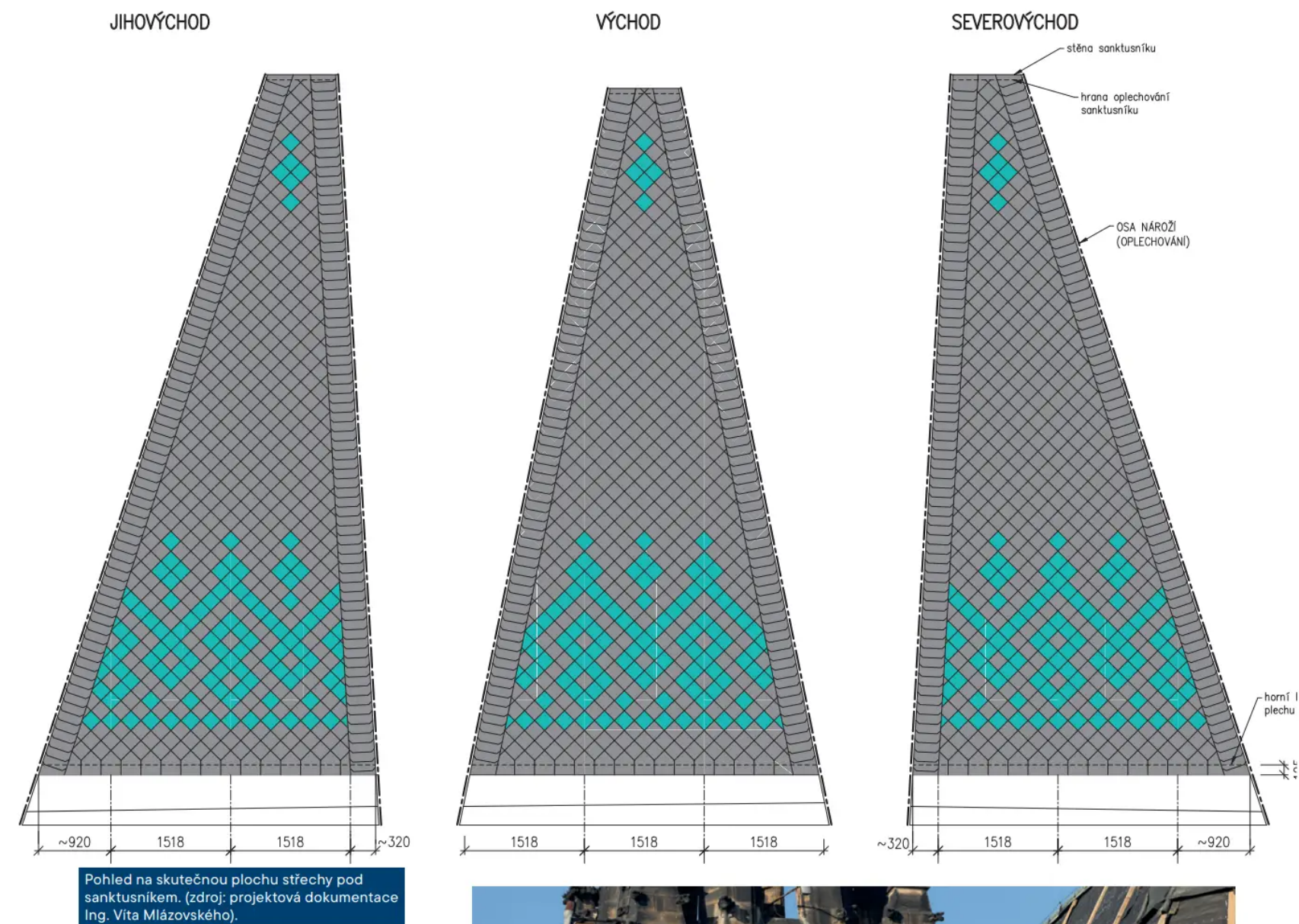
Ve výčtu stavebních prací se již dostáváme ke klempířským detailům, jako bylo například specifické nároží z měděného plechu nad presbytářem. „Snažili jsme se zachovat maximum původních prvků. Třeba sanktusník, který je velice zdobný a kompletně opláštěný mědi, prošel důkladnou kontrolou. Ukázalo se, že byl v celkem dobrém stavu, takže se opravily hlavně jeho vřchové partie – makovice a kříž –, včetně nového zlacení.“

ni," pokračuje zástupce projekční kanceláře. Výzvou byly rovněž opravy konstrukcí vikýřů, opět opláštěných mědi, u kterých bylo nutné v souladu s požadavky na jejich zachování upravit lemování, a to i v návaznosti na výměnu bednění. „Proto je kolem původních vikýřů nově napojené lemování z mědi. Jiné technické řešení jsme nebyli schopni najít," dodává Zdeněk Rieger. Za pozornost podle něj stojí i další detaily – zdařilá renovace věžiček vikýřů, ale také repase okenic, kovářských prvků, pettic, hromosvodů nebo pokrývačských háků.

DO KROVU ZA EXKURZEMI I VÝHLEDEM NA PRAHU

Teď už se ale dostáváme do krovu hlavní lodi, který pochází z doby Mockeroovy přestavby. Vaznicovou konstrukci z řezaného dřeva zhotovil na přelomu 19. a 20. století tesařský mistr Josef Hodek, jehož „autogram“ je zvěčněl na jednom z trámů. „Zásahy v krovu byly spíše lokální. Tesařské výměny jsme provedli například mezi věžemi, kde jsou zaatikové žlaby. Vlivem kumulace vody tam docházelo k zatékání a degradaci dřeva. Rozsáhlejší výměny dřevěných prvků byly zapotřebí také v místech kolem konstrukcí vikýřů,“ popisuje projektant další část rekonstrukce, díky které se povedlo zároveň připravit krov k budoucímu využití v podobě odborných exkurzí. V krovu přibýly nové podpůrné tesařské konstrukce, dále prostorná pódia, repasovány byly stávající lávky, doplněné o nové zábradlí, a chybět nemůže ani revizní lávka pod hřebem střechy či nová elektroinstalace. Krov bude totiž osvětlený, a zvažuje se i slavnostní nasvícení pro případ odborných prohlídek.

„Sníme o tom, že bychom přes vikýře ve střeše umožnili návštěvníkům výhled na Prahu, což je fenomenální záležitost. Proto jsme nechali v krovu udělat pódia, chtěli jsme spojit opravu s budoucí prezentací celé stavby,“ bere si slovo Michal Němeček, děkan Vyšehradské kapituly, který z pozice investora kvituje řadu dalších realizovaných stavebních zásahů. Patří mezi ně i lokální sanace kamenného pláště baziliky či instalace ručních navijáků, jejichž pomocí lze z prostoru krovu ovládat zavěšení lustrů v interiéru hlavní lodi. Nad rámec rekonstrukce došlo také ke zpevnění zvonových stolic a dodatečnému sta-

tickému zajištění masivního kamenného štítu,
sevrěného mezi věžemi.

Navzdory velkému rozsahu prací se podařilo o více než polovinu zkrátit celkovou dobu obnovy baziliky, která se původně plánovala až na šest let. Zásahu na tom má především šikovnost řemeslníků z realizačních firem, které mohly pro potřeby staveniště a dopravy materiálu využít pouze omezený prostor – vyvýšené podium umístěné u úzké silnice, která vede nad archeologickými pozůstatky cenného románského mostu. Svoje role sehrály též kvalitní koordinace prací, vstřícná spolupráce všech aktérů i účelná podpora a propagace celé akce ze strany investo-

I tak vypadala práce pokrývačů na strmé střeše, která vyžadovala také výměnu přes 4 500 metrů prkenného bednění (foto: archiv Vyšehradské kapituly).